

LLORET DE MAR VIST PER ERNEST XIFRA 1920 - 1940

**La cessió del fons fotogràfic
del Sr. Joan Andrés
i la Sra. Alícia Rodríguez.**

Organitza:
AJUNTAMENT DE LLORET DE MAR-
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL

Ajuntament de
Lloret de Mar
Servei d'Arxiu Municipal

Projecte inicial:
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL

Ajuntament de
Lloret de Mar
Servei d'Arxiu Municipal

Coordinació, disseny i muntatge
LLEGATS (JANUS, S.L. + ACCIÓ ERRECE I SAFE, S.L.)

Guió i textos:
JOAQUIM DABAN I MASSANA, JOAN
LLINÀS I POL, MERCÈ TORRELLAS I
BUIXEDA.

Procedència de les fotografies:
FONS XIFRA - BENEITO

Agraïments:
SR. JOAN ANDRÉS I SRA. ALÍCIA
RODRÍGUEZ

LA RECUPERACIÓ DELS FONS FOTOGRÀFICS

La fotografia, des dels seus inicis, s'ha utilitzat per deixar constància de fets i esdeveniments concrets. Els nostres avantpassats atorgaven a la imatge fotogràfica un valor nostàlgic i sentimental que ens ha permès la conservació de bona part dels fons d'imatges del nostre país en moltes cases particulars.

Malauradament, l'interès per la conservació d'aquests fons sòl de créixer a mesura que passa el temps. Per una banda, a causa del seu volum, sovint desmesurat i, per l'altra perquè els fills o néts dels autors de les fotografies ja no reconeixen els llocs, els personatges o els actes que hi apareixen reflectits. Això comporta un procés de degradació de les fotografies: la pols, la humitat, el desordre, l'oblit... estan comportant la desaparició d'una part dels fons d'imatges que encara es conserven a molts domicilis particulars.

Per pal·liar-ho, des dels arxius s'està fent una tasca de recollida, classificació, ordenació i anàlisi de fons i col·leccions de fotografies antigues. Així, cada vegada són més els particulars que donen o cedeixen les seves fotografies a un centre on es garanteixi la seva preservació i on, de manera adequada, es posin a l'abast d'investigadors, historiadors o ciutadans en general. Aquest és el cas del Sr. Joan Andrés i la Sra. Alícia Rodríguez que, conscients del valor patrimonial del fons d'imatges que conservaven al seu domicili, han optat per cedir-lo al Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar per tal que s'encarregués de la seva adequada conservació, organització, identificació i difusió.

A partir de la cessió d'imatges del fons Xifra – Beneito s'ha organitzat la present exposició on podreu copsar com era Lloret de Mar entre els anys 1920 i 1940, a través de la mirada del fotògraf Ernest Xifra i Girbal. Hi podreu fer moltes lectures, segons els vostres interessos i afeccions. Alguns donareu més rellevància a la composició artística, d'altres ressaltareu la importància de les imatges com a document històric o us interessareu pel procediment tècnic que utilitzà el fotògraf, i n'hi haurà que les imatges us faran recordar festes i activitats d'altres èpoques.

Màquina de fotografar de Josep Vilà.
Autor:JDM

Antigues capses de conservació utilitzades en el fons d'imatges d'Emili Martínez Passapera
Autor:JDM

Situació en què es va trobar el fons d'imatges de Josep Vilà, a les golfes de la casa situada al C. Sant Pere
Autor:JDM

EL PROCÉS D'ORGANITZACIÓ I CONSERVACIÓ DEL FONS XIFRA – BENEITO

El fons d'imatges Xifra – Beneito recull un ampli ventall de temes que reflecteixen la història gràfica de Lloret entre 1920 i 1940. Tot i que no s'ha pogut localitzar el quadern – guia que Ernest Xifra degué utilitzar a l'hora d'identificar numèricament les fotografies, sí que s'han conservat algunes anotacions que figuren a les capses on guardava les plaques de vidre.

Aquest fons d'imatges, atesa la varietat temàtica i atès que abraça un ampli ventall cronològic, cal considerar-lo de gran interès per al nostre municipi. Per això, cal assegurar-ne l'adequada conservació i fer-lo accessible als ciutadans i als investigadors.

El 100% de les imatges (387 fotografies) que actualment conformen aquest fons són negatius de plaques de vidre i, tot i que ens van arribar en condicions de conservació acceptables, a tots els suports s'hi va detectar una certa acumulació de pols i brutícia. Òbviament, en aquestes condicions no es podia iniciar cap tasca de descripció d'imatges, sinó que calia plantejar tot un seguit de tasques preparatòries per tal que es pogués començar el procés de catalogació.

Laboratori del Sr. Xifra.

Antigues capses de conservació utilitzades en el fons d'imatges d'Ernest Xifra.
Autor:JDM

Antigues capses de conservació utilitzades en el fons d'imatges de Josep Vila.
Autor:JDM

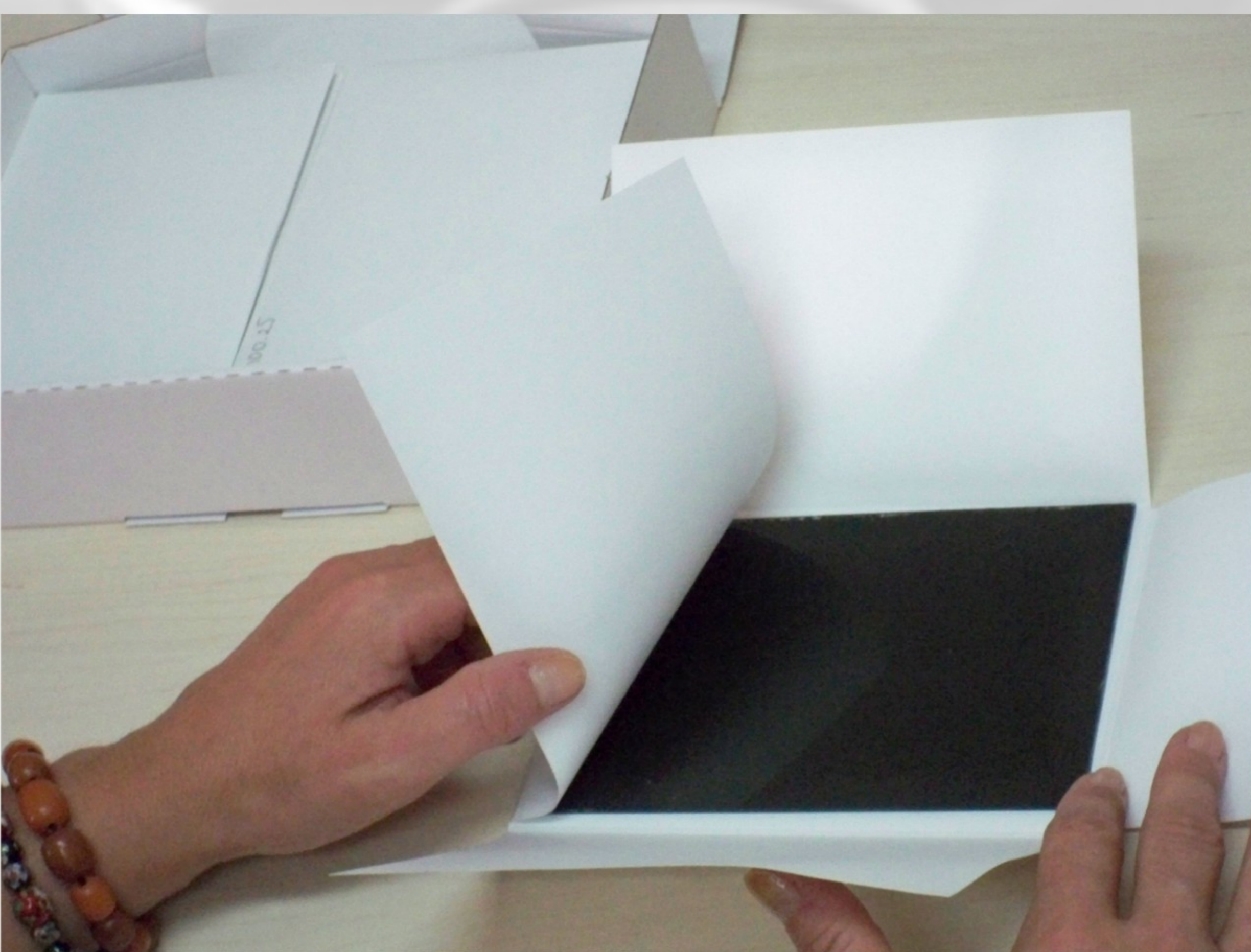
ERNEST
XIFRA

EL TRACTAMENT PRELIMINAR DEL FONS

Després d'analitzar el fons, es va optar per respectar les agrupacions que havia establert Ernest Xifra (tot procurant que no es dispersessin les imatges recollides sota un mateix concepte) i es va decidir que s'anotarien cadascun d'aquests conceptes a la fitxa catalogràfica. D'aquesta manera, no només respectaríem l'estructura i l'ordre originari que va establir el creador del fons, sinó que també podríem identificar amb més facilitat els espais, els edificis i els personatges que apareixen a les diferents imatges.

En un primer moment es va procedir a una acurada neteja de les imatges, procurant eliminar la pols i la brutícia acumulada a cadascuna de les plaques. Així, s'aconseguia una conservació més segura del fons i es procurava la destrucció de possibles focus de degradació del material. A continuació es va protegir cadascuna de les imatges amb una camisa i es van instal·lar dins d'una capsa de cartró de ph neutre, adequada per a la conservació d'imatges. Finalment, s'atorgà a cadascuna de les imatges un número de referència i una signatura topogràfica que ens permetria identificar-les en el moment de procedir a la digitalització i de descriure-la a la fitxa catalogràfica.

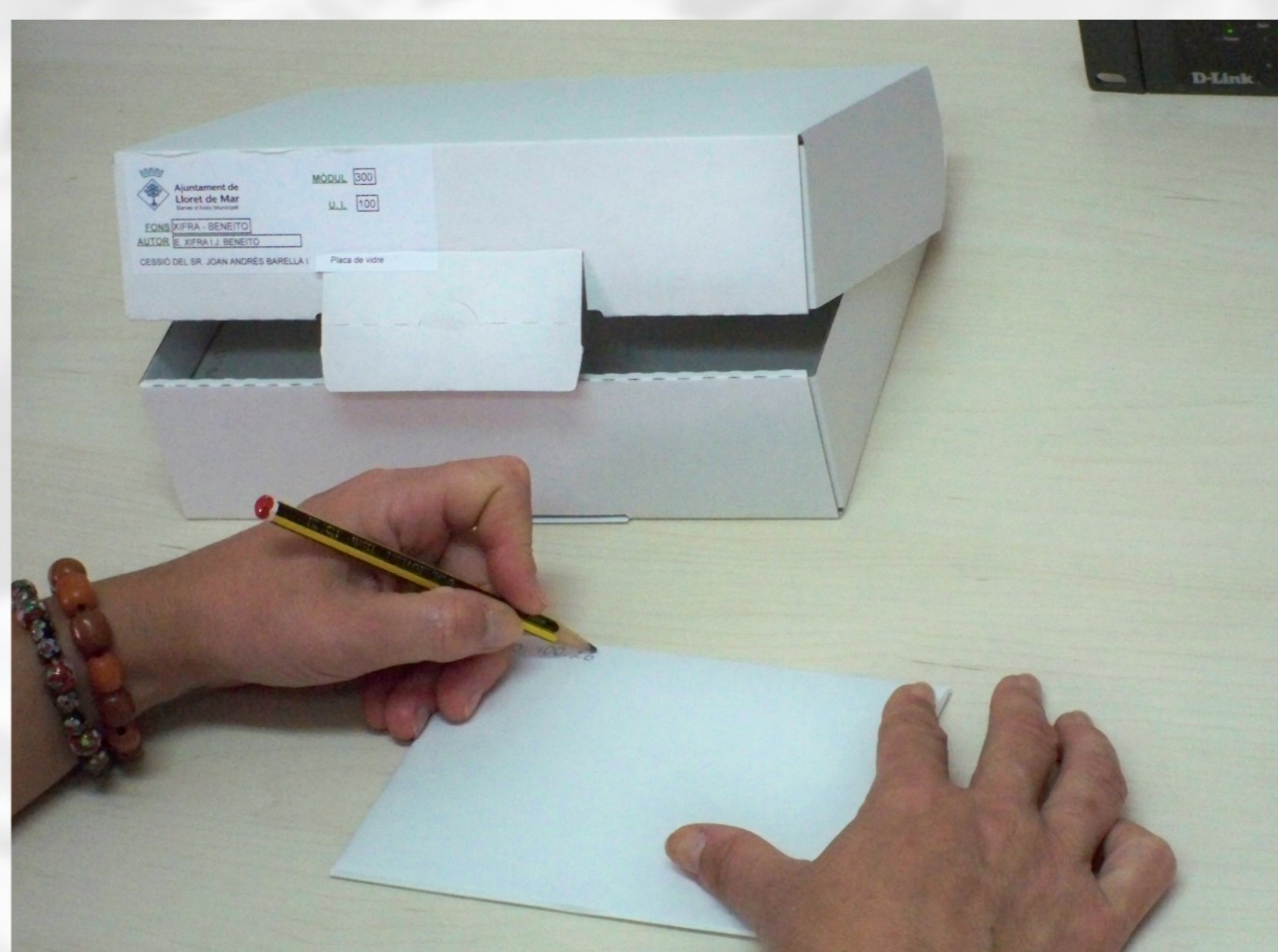
Aquest fons d'imatges, un cop realitzades totes aquestes tasques, ja estava en disposició de ser digitalitzat i positivat. Aquest treball es va fer mitjançant la contractació d'una empresa externa que es va desplaçar fins a les nostres dependències per tal de realitzar la seva feina amb plenes garanties.

Procés de neteja, reubicació i protecció en camises de ph neutre de les plaques del fons d'imatge d'Ernest Xifra.
Autor:JDM

Estat actual de conservació del fons d'imatge d'Ernest Xifra
Autor: JDM

Procés d'identificació de cadascuna de les plaques amb una numeració única
Autor:JDM

ERNEST
XIFRA

LA DESCRIPCIÓ INDIVIDUALITZADA DE CADA IMATGE

Per procedir a la descripció d'aquest fons es va elaborar una fitxa catalogràfica on s'estructuraven els àmbits i els camps d'informació segons els criteris assenyalats a l'ISAD (G) – Norma Internacional de Descripció d'Arxius, i a la normativa catalana NODAC. El processament de les dades es va fer mitjançant el programa informàtic File Maker 8.5, que permet incorporar la informació a l'aplicació GIDAM, on es gestionen els diferents fons del Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar.

La tasca organitzativa i descriptiva la va realitzar Mercè Torrellas, tècnica d'arxius, que va comptar amb el suport i la col·laboració de "El Grup d'Amics de l'Arxiu" (persones grans de Lloret que s'ofereixen voluntàries per identificar personatges, indrets i espais que apareixen a diferents fons audiovisuals d'aquest Servei d'Arxiu Municipal). Des de l'any 2008, els "Amics de l'Arxiu" que han col·laborat amb nosaltres han estat:

Agustí Blanch i Masferrer
Carme Ciuró i Baixiberri
Joaquim Colls i Albà
Francesc Costa López
Joaquim Creus i Sala
Arseni Frigola i Roca.
Rosa Marqués i Domènech
Santi Moret i Abril
Conxita Piguillem i Bassas
Francesc Planet i Gallart.
Josep Ribera i Cardona
Joan Sala i Lloberas († 16 de març de 2010)
Jaume Soliguer i Cabruja
Josep Valls i Roca

Un cop per setmana es reuneixen a les dependències de l'arxiu municipal amb la tècnica responsable de la descripció del fons d'imatges. És llavors quan es projecten les imatges digitalitzades a gran format per tal de facilitar la identificació dels diferents detalls que apareixen a les fotografies. Tota la informació recollida s'afegeix en els camps adequats de la fitxa descriptiva.

Properament, i un cop descrites les imatges, és previst que els ciutadans puguin consultar i visualitzar les imatges a través d'internet.

The image shows a screenshot of a software application window titled "Entrada de dades". It contains a detailed form for describing an image. The form is divided into several sections: "Àrea d'identificació" (Identification area) with fields for FON, FOT, CESSID, TITOL, and AUTOR; "Àrea de localització" (Location area) with fields for MÒDUL, U, U2, and S.T; "Àrea de contingut" (Content area) with fields for TITOL, SUPORT, FORMAT, COLOR, and ORIENTACIÓ; and "CONDICIONS DE CONSERVACIÓ" (Conservation conditions) with fields for ESTAT DE CONSERVACIÓ, NÚM DE CÒPIES, and DESCRIPCIÓ COMPLEMENTÀRIA. There are also buttons for "Inserir imatge", "Nou registre", "Duplicar registre", "Editar registre", and "Menú general".

Fitxa descriptiva per a cadascuna de les imatges, elaborada d'acord amb la norma internacional ISAD-G, i adaptada a la norma catalana de descripció NODAC.

Reunió de treball amb el "Grup d'Amics de l'Arxiu".
Autor: Santi Moret.

El Grup d'Amics de l'Arxiu
Autor: Santi Moret

BIOGRAFIA D'ERNEST XIFRA I GIRBAL

Ernest Xifra i Girbal va néixer a Barcelona l'any 1883. El seu pare, d'origen gironí com la seva mare, era dentista i tenia la consulta a la ciutat comtal. De ben jove, després de fer diverses feines, Ernest Xifra entrà a treballar com a aprenent de tallador de camises a la casa Bastida, situada a la Gran Via, on va conèixer una jove cosidora lloretenca, la Carme Hernández i Aldrich, amb la qual es va acabar casant. L'Ernest i la Carme van tenir sis filles: Carme, Mercè, Conxita, Montserrat, Marta i Remei.

Amant de l'esport, era soci del Real Club Náutico de Barcelona, on va obtenir nombrosos premis, i també fou col·laborador de Joan Gamper quan es va fundar el Barça, jugant en el primer equip i essent campió dos anys seguits. Traslladat després a Lloret, fou col·laborador i membre de moltes entitats lloretenques, com l'Orfeó i el Casino. Catòlic practicant, a nivell polític militava a la Lliga.

La gran passió d'Ernest Xifra fou la fotografia. En el seu fons d'imatges hi trobem tant fotografies de Barcelona com de Lloret, on va tenir el domicili i l'estudi, que estigué ubicat en diferents indrets, com el del carrer de l'Areny-cantonada amb Verge de la Canal, i al núm. 2 de la Travessia de Sant Carles.

Amb una bona màquina, una ampliadora i tota mena d'estrils fotogràfics, en el seu estudi gaudia d'un espai reservat per als retrats, adornat amb cortines d'elegants motius, coixins i cadires; allà hi anaven els lloretencs per a ser retratats. Ho va retratar tot: casoris, comunions, militars, vistes de Lloret i dels seus viatges i principalment la seva família. Podem seguir la trajectòria familiar pels retrats fets a les seves sis filles des que eren nenes, jugant en diferents indrets, anant a passejar amb la seva mare, menjant, fent excursions.... fins a l'edat juvenil, on les noies gaudien de la platja, dels amics, de les sortides... Tot aquest repertori és el que conforma part del passat de Lloret.

Ernest Xifra va morir a Barcelona l'any 1972, després de vint-i-cinc anys d'haver-se quedat cec a causa d'un glaucoma.

Retrat del fotògraf Ernest Xifra

Retrat de la família Xifra en un bosc (possiblement de Santa Cristina).

ERNEST
XIFRA

ELS PAISATGES DE MARINA

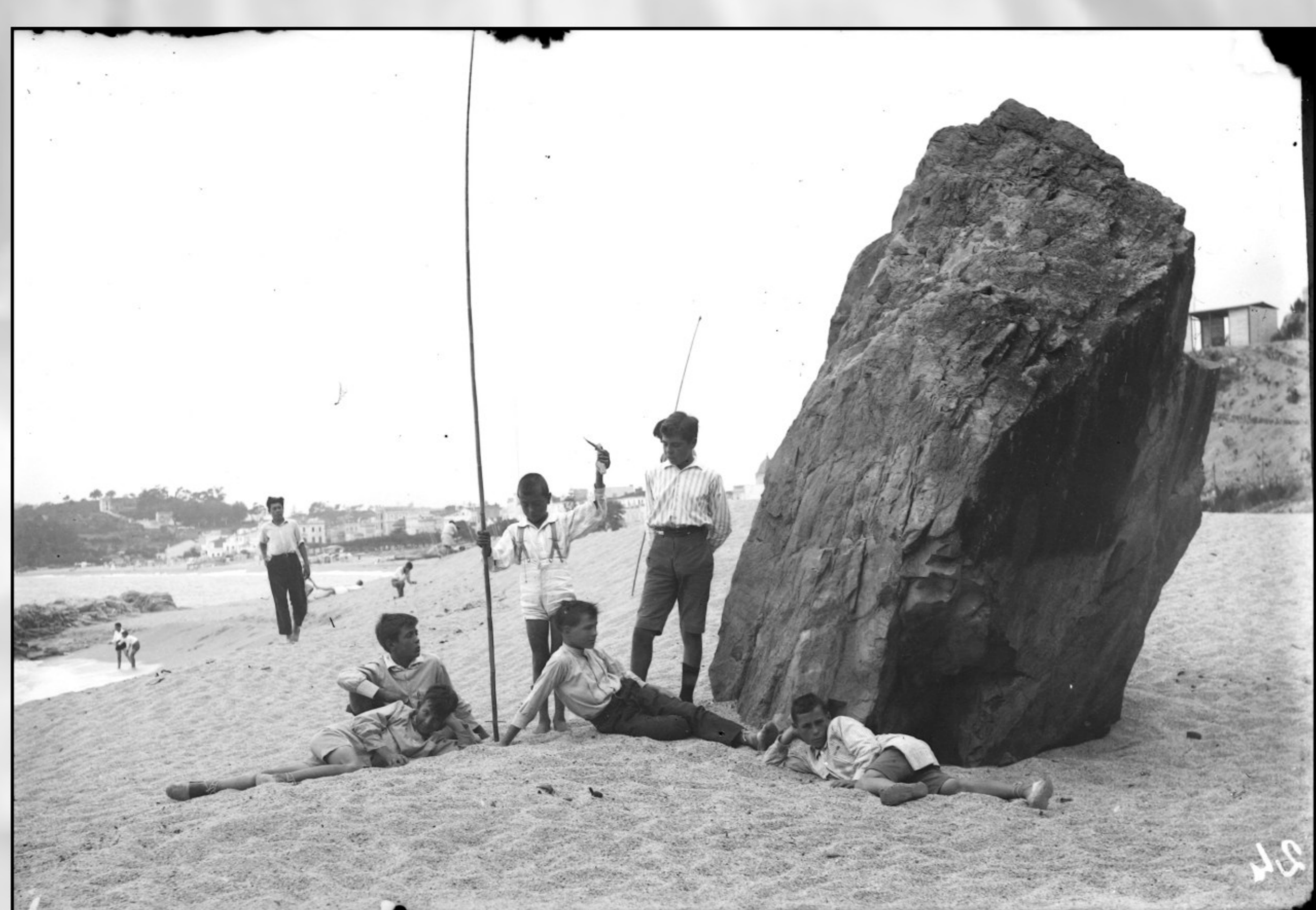
La bellesa dels paisatges de marina de Lloret captivaven el fotògraf Ernest Xifra, que els recollí en nombroses ocasions, com ho prova el testimoniatge d'algunes de les imatges seleccionades on es pot veure l'emblemàtica platja de Sa Caleta amb Es Vano i Es Cavall Bernat, les conegudes formes de les roques de Sa Carabera, com també les platges de Canyelles, Fenals i Sa Boadella, entre altres.

Vista parcial de Lloret de Mar des de Sa Carabera

Vista general de Lloret de Mar des del Turó

Vista parcial de Lloret de Mar des d'Es Cavall Bernat

Barques a Sa Caleta

Retrat de dos nens sobre Es Vano

Paisatge de marina des de Fenals a Sa Boadella

Aigües transparents de Cala Banyes

Paisatge de marina amb Es Gurugú al fons

L'OCI I LES FESTES TRADICIONALS

Ernest Xifra era un home que seguia i vivia amb intensitat totes les festes tradicionals lloretenques, com és el cas de l'Aplec de Santa Cristina, mostrant instantànies de les barques marxant cap a l'ermita, els vogadors, els lloretencs esperant a la platja.....Mostra, a més, imatges del típic Ball de Plaça amb tot el seu esplendor, com també la Festa Major i el divertiment d'entaular-se en un dels bars i "xiringuitos" de la població.

Anada cap a Santa Cristina

Barques marxant cap a Santa Cristina

Preparació de la imatge de Santa Cristina per l'Aplec

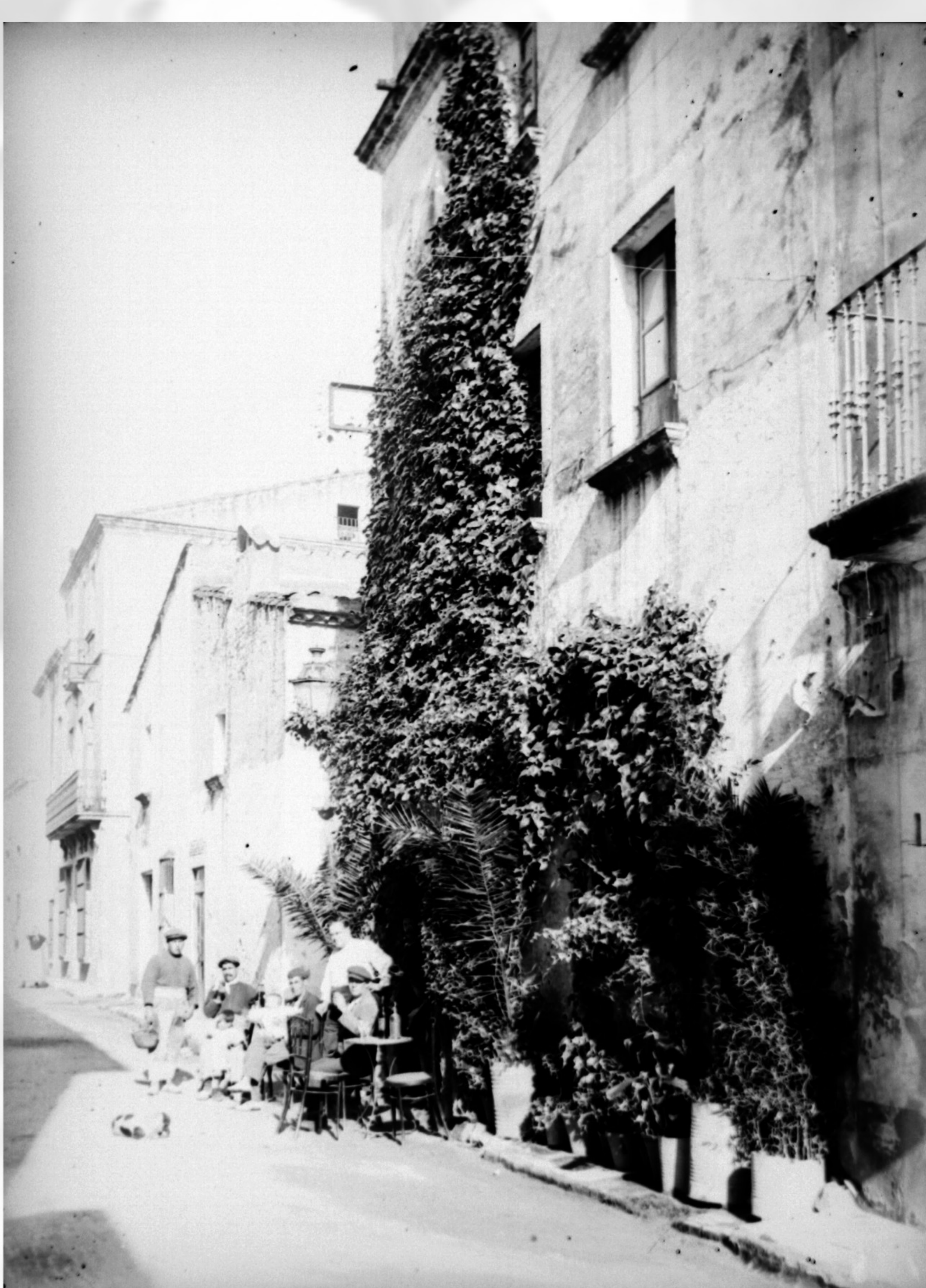
Concentració davant de l'Ajuntament per la processó de Santa Cristina

Ball de plaça a la Plaça d'Espanya

El bar Pati Blau, al Passeig de Mossèn Cinto Verdaguer

Retrat d'un grup de veïns al bar de Can Maitanquis, al carrer de la Vila

Xiringuito El Pati Blau

EDIFICIS I ALTRES ELEMENTS CONSTRUCTIUS

Cercant la bellesa que el captivés, Xifra va retratar interiors d'hotels majestuosos, habitacions d'elegants mobiliaris i el seu propi laboratori on portava a terme el tractament i revelat de les imatges. Va immortalitzar també el conegut pont de la Riera, les carreteres d'accés a la població tal com eren en aquella època i fins i tot una curiosa façana de l'església parroquial amb rellotge de sol inclòs, abans de ser restaurada.

Menjador d'un hotel.

Interior de la cuina d'un hotel

Interior del col·legi Cor de Maria

Dormitori amb llit i tauletes antigues

L'antic pont de ferro a la Riera

Carretera de Vidreres al seu pas per Les Alegries

El molí i l'estany del davant

Façana de l'església de Sant Romà abans de la restauració

ELS RETRATS INDIVIDUALS

Els retrats individuals eren per a tot fotògraf una font d'ingressos immediata perquè ajudaven a sufragar les nombroses despeses en material que ocasionava la dedicació a la fotografia. Ernest Xifra va portar a terme molts retrats individuals, entre els quals destaquen els militars i els de lloretencs de l'època, sense oblidar la seva pròpia família, principalment les seves filles en època de joventut.

Retrat del futbolista Pere Màrtir Soliguer

Retrat d'una miliciana

Retrat d'un carrabiner

Retrat d'un militar

Retrat d'un Guàrdia Civil

Retrat d'una noia jove

Retrat d'una banyista

Retrat d'una noia jove

ERNEST XIFRA

ELS RETRATS INFANTILS

Els retrats infantils també figuren dins del repertori fotogràfic d'Ernest Xifra. L'autor va aconseguir imatges captivadores amb primers plànols d'infants en les fotografies d'estudi, com també les imatges a cos sencer de nens i nenes de comunió amb els seus meravellosos vestits.

Retrat d'una nena

Retrat d'una nena

Retrat de nen vestit per a la comunió

Retrat de nena vestida per a la comunió

Retrat de nen

Retrat de nena vestida per a la comunió

Retrat de Maria Moré vestida de ballarina

Retrat de dos nens a la platja

ERNEST
XIFRA

ELS RETRATS DE GRUPS

Els retrats de grups foren variats, però li agradava fotografiar els oficis quotidians dels lloretencs: els grups de pescadors a Canyelles, els grups de caçadors descansant a l'era d'un mas després d'una jornada de caça, els grups de pagesos recollint el blat davant de Can Saragossa..... sense oblidar l'oci i el lleure: els equips de futbol lloretencs i els grups de joves banyistes a les nostres platges.

Grup de pescadors a Canyelles

Caçadors a l'era d'un mas

Pagesos recollint el blat al davant de Can Saragossa

Feines del camp

Equip de jugadors de futbol

Grup de joves amb vestits de bany

Dona i nens en una barca

Grup de nens de comunió

ERNEST
XIFRA

SORTIDES I EXCURSIONS

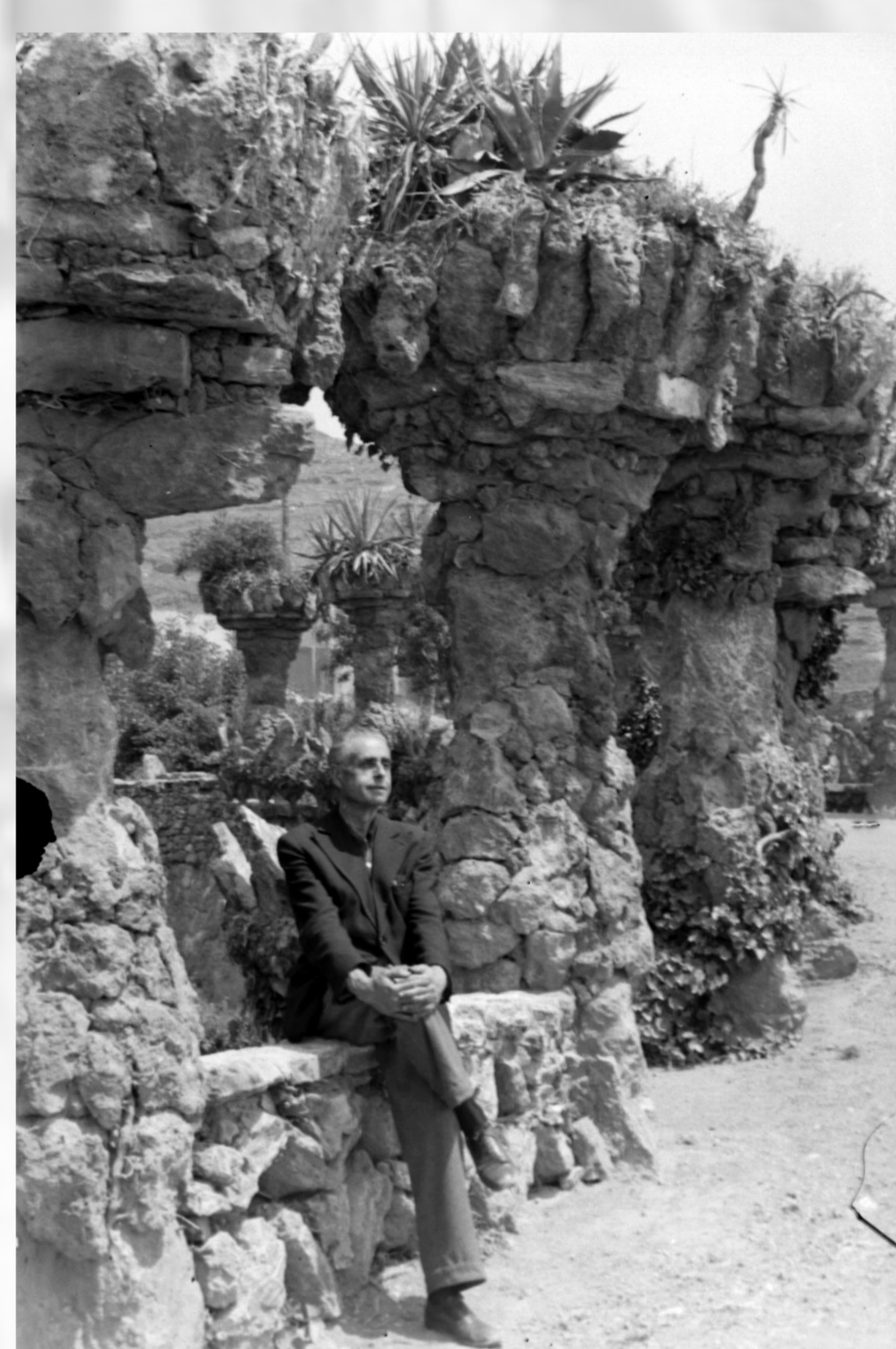
En les seves sortides el Sr. Xifra sempre portava la càmera amb ell, com ho mostra alguna de les seves imatges. Entre altres, tenim el testimoni de la seva visita al Parc Güell de Barcelona, a la presa del Pasteral, a les poblacions properes i a poblets de muntanya no identificats.

El Sr. Xifra amb la seva càmera fotogràfica al bosc

Imatge d'un sector del Parc Güell

Home assegut al Parc Güell

Imatge del Parc Güell

Presa del Pasteral

Torre medieval a Torroella de Montgrí

Pou antic en un carrer de Tossa de Mar

Petit poble de muntanya

LA FAMÍLIA

La família va esdevenir per a Xifra una de les fonts d'inspiració principal. En primer lloc va fotografiar la seva esposa, sola o amb altres familiars, i després va anar incorporant imatges de les seves filles en diferents etapes de la seva vida, de manera que aquest fons ens permet seguir la trajectòria de la família al llarg del temps

Retrat de Conxita Xifra.

Retrat de Conxita Xifra en un balcó

Retrat de Carme Xifra

La família Xifra en un bosc

Retrat de la família Xifra

Retrat de la família Xifra

Les nenes Xifra llegint

Les nenes Xifra menjant

XIFRA

ENS AJUDEU A IDENTIFICAR-LOS?

Si observeu amb calma les fotografies d'aquesta exposició, us adonareu que hi ha algunes imatges que estan datades i ben identificades; però, en canvi, n'hi ha d'altres que no hem pogut reconèixer els personatges o els indrets que apareixien. És per això que volem demanar la vostra col·laboració. Si identifiqueu algun espai, alguna persona, algun carrer... digueu-nos-ho. Entre tots aconseguirem recuperar i conservar la nostra memòria.

Personatge desconegut

Personatge desconegut

Personatge desconegut

Personatge desconegut

Personatge desconegut

Personatges desconeguts

Personatge desconegut

Personatge desconegut

Personatges desconeguts

Personatges desconeguts

Personatges desconeguts

Personatges desconeguts